

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/9/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617200541
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5617200541.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v právnej veci žalobcu: Alojza P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/X, Z. P., právne zastúpeného JUDr. Zuzanou Medveckou, advokátkou so sídlom D. XXX, Z. H., proti žalovanému: Profi Credit Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 11Csp/13/2017-42 zo dňa 26. septembra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobca **m á** voči žalovanému **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd vyslovil neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej dňa 30.11.2005 medzi žalobcom a žalovanou v rámci bodu 7 zmluvy o revolvingovom úvere č. 8000009698 z toho istého dňa. Východiskovo sa venoval otázke prípustnosti žaloby o určenie neplatnosti takejto dohody, pričom dospel k záveru, že § 137 CSP obsahuje len demonštratívny výpočet súkromno-právnych žalôb a žalobcom formulovaný petit nespadá pod okruh „nepotrebných“ žalôb, ktorých vylúčenie bolo cieľom novej právnej úpravy. Určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy nevyvolá žiadny ďalší spor, má ten istý význam ako určenie, že žalovaná nemá právo sa domáhať nárokov titulom dohody o zrážkach zo mzdy a zamietnutie takejto žaloby by predstavoval nepripustne formalistický prístup. Dodal, že bez určenia neplatnosti dohody by bolo právne postavenie žalobcu ako dlžníka neisté.

2.Následne súd prvej inštancie uviedol pojmovú charakteristiku inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy, pričom v konkrétnostiach súdenej veci konštatoval, že bol nastolený nerovnovážny stav v prospech veriteľa, ktorý si autoritatívne určil výšku pohľadávky, pričom do sumy zahrnul aj zmluvné pokuty. V predloženej zmluve o poskytnutí revolvingového úveru však nie sú dojednané žiadne zmluvné pokuty, na základe ktorých by žalovaný mohol jednostranne navýšiť sumu pohľadávky uplatnenú v žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy. Ak teda nie je určito a zrozumiteľne v dohode o zrážkach zo mzdy vyčíslená pohľadávka, ktorá sa má zabezpečiť, môže vzniknúť situácia, že veriteľ si bez akýchkoľvek možností dlžníka na obranu uplatní pohľadávku vo výške, na ktorú by nemal nárok pri jeho náležitej súdnej kontrole. V danej spojitosti argumentoval, že v spotrebiteľských právnych vzťahoch nie je vylúčené zabezpečenie pohľadávky dohodou o zrážkach zo mzdy. Veriteľ/dodávateľ je však vo výhodnejšom postavení, nakoľko má nesporne odbornú prevahu nad spotrebiteľom, preto je dôvodné od dodávateľa očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľovi bude vystupovať poctivo. Z predloženej dohody o zrážkach zo mzdy je pritom nesporné, že ide o formulárovú dohodu, do ktorej žalobca nemohol žiadnym spôsobom

zasiahnuť, pričom v konaní ani nebolo preukázané, že došlo k rokovaniu ohľadne dohody o zrážkach zo mzdy.

3. Okresný súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že určenie zabezpečovanej pohľadávky nemusí byť v zmysle zákonnej úpravy len číselné, ale môže byť uskutočnené takým spôsobom, na základe ktorého sa pohľadávka dá identifikovať, a to z hľadiska osoby oprávnenej a povinnej a z hľadiska určenia právneho vzťahu zabezpečovanej pohľadávky, pretože bez konkrétneho vyčíslenia zabezpečovanej pohľadávky sa od spotrebiteľa de facto vyžaduje uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzatvorením dohody preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve, a zároveň plnení, s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzatvorením zmluvy, čo Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 4 písm. a) a v) považuje za neprijateľné podmienky v spotrebiteľských právnych vzťahoch.

4. Na základe opísaného dospel súd prvej inštancie k záveru, že posudzovaná Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená. Hrubá nerovnováha je daná z dôvodu, že veriteľovi umožní svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku spotrebiteľa, k čomu došlo aj v tomto prípade. Navyše žalovaný v konaní netvrdil ani nepreukázal, že by vykonal šetrenie ohľadom dodržania ust. § 551 ods. 1 OZ spočívajúceho v tom, že zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Značná nerovnováha v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa môže nastať aj vtedy, ak si veriteľ vymáha svoju pohľadávku voči spotrebiteľovi formou zrážok zo mzdy a takto vymožené prostriedky značne prekročujú sumu, ktorú by spotrebiteľ bol povinný zaplatiť pri dodržiavaní v spotrebiteľských právnych vzťahoch.

5. Okrem toho okresný súd zdôraznil, že žalovaný listom zo dňa 22. 12. 2016 požiadal o vykonanie zrážok zo mzdy zamestnávateľa žalobcu, čím sa domáhal uhradenia už premlčanej pohľadávky. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 30. 11. 2005 totiž vyplýva, že dátumom poslednej splátky úveru bol 12. 06. 2008. K premlčaniu poslednej splátky úveru tak došlo dňa 12. 06. 2011. Aj v prípade, ak by došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru k dátumu 12. 06. 2008, celá pohľadávka by bola v čase jej uplatnenia premlčaná.

6. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobcovi, ktorý mal plný úspech v konaní, priznal náhradu trov konania v celom rozsahu. Uzavrel, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

7. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a domáhal sa zmeny a zamietnutia žaloby, alternatívne zrušenia rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Poukázal na § 551 OZ a zdôraznil, že právny dôvod, z ktorého pohľadávka vznikne je v Dohode o zrážkach zo mzdy identifikovaný dostatočne na to, aby nevyvolával žiadne pochybnosti, čo je zrejme aj z toho, že Dohoda sa nachádza priamo v úverovej zmluve. Ďalej argumentoval, že zákonná úprava dohody o zrážkach zo mzdy bližšie nešpecifikuje, akým spôsobom mal byť vymedzený predmet zabezpečenia. Označenie pohľadávky, ktorej sa zabezpečenie týka ako určitý nárok z konkrétneho právneho vzťahu, je z hľadiska identifikácie zabezpečenia pohľadávky dostatočne určité, pretože pohľadávku nezameniteľne identifikuje z hľadiska osoby oprávnenej a povinnej a z hľadiska určenia právneho vzťahu zabezpečovanej pohľadávky. Uvedenie výšky pohľadávky nie je ani v zmysle nejakej právnej normy ani všeobecných požiadaviek na určitost' právneho úkonu potrebné. Tak ako ani pri iných spôsoboch zabezpečenia vyčíslenie zabezpečenej pohľadávky nie je podmienkou ich platnosti (napr. uznanie záväzku), nie je ani v prípade dohody o zrážkach zo mzdy uvedenie sumy pohľadávky podmienkou platnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

8. Podľa odvolateľa nesprávnosť záverov tiež vyplýva z konkrétnych a praktických dôsledkov. Dohoda o zrážkach zo mzdy totiž zabezpečuje splatenie pohľadávky a jej príslušenstva. Ide pritom o príslušenstvo, ktoré v čase uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy objektívne vyčísliteľ nie je možné, napr. ak týmto príslušenstvom je úrok z omeškania, objektívne nie je možné určiť, či bude omeškanie 5 alebo 5,15 % ročne, aká bude vlastne doba omeškania a výška dlžnej istiny, ktorá bude v omeškaní a ktorá sa bude úročiť úrokom z omeškania.

9. Záverom odvolateľ zdôraznil, že vyslovenie neplatnosti právneho úkonu je ultima ratio (nález Ústavného súdu SR, sp.zn. I. ÚS 640/2014), resp. že námietka neurčitosti dohody o zrážkach zo mzdy robí z tohto inštitútu nepoužiteľný prostriedok zabezpečenia (rozsudok Okresného súdu v Prešove, sp. zn. 9C/171/2015).

10.V písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobca navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Zdôraznil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola predmetom individuálneho vyjednanía, nebola uzatvorená určitým a zrozumiteľným spôsobom, neobsahovala označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. V tejto súvislosti tiež uviedol, že už v čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom tohto inštitútu. Nesúhlasil s tvrdením, že označenie zmluvy o revolvingovom úvere konkrétnym číslom je z hľadiska identifikácie zabezpečenej pohľadávky dostatočne určité. Zotrval na názore, že dohoda o zrážkach zo mzdy je pre neurčitost' neplatná a bola uzatvorená vo forme formulárovej dohody, ktorý obsah žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť. Dodal, že žalovaná v odvolaní uvádza argumentáciu, s ktorou sa súd prvej inštancie vysporiadal vyčerpávajúcím spôsobom a že žalovaná si uplatňuje prostredníctvom zrážok zo mzdy plnenia, na ktoré nemala zákonný nárok, plnenia, ktoré nie sú právom dovolené a navyše za situácie, keď sú pohľadávka a jej príslušenstvo, ktoré uplatňuje, „ťažko“ premlčané.

11.Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná strana sporu (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP

12.Primárne odvolací súd pripomína principiálnu zodpovednosť odvolateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a súvisiacu viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 380 CSP). Z konštatovaného nadväzne vyplýva, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní (medzi ktoré súdená vec jednoznačne patrí) nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených, konkrétnych námietok.

13.Z opísaného/určujúceho pohľadu je potrebné zdôrazniť, že hoci nemožno uprieť racionalitu odvolacej argumentácii týkajúcej sa praktických dôvodov nemožnosti presného číselného vyjadrenia zabezpečovanej pohľadávky priamo v dohode o zrážkach (nakoľko v čase uzavretia dohody o zrážkach nie je známa - v zmysle konkrétne vyčísliteľná - výška príslušenstva, ani dlžnej istiny), odvolateľ absolútne opomenul na proti/argumentáciu vo vzťahu k zásadnému a samostatnému dôvodu (tobôž vo vzťahu k podpornej argumentácii okresného súdu §-om 551 OZ) pomenovanému/označenému okresným súdom v podobe skutočnosti, že nerovnovážny stav v prospech veriteľa, je v okolnostiach súdnej veci nastolený tým, že veriteľ si autoritatívne určil výšku pohľadávky, pričom do sumy zahrnul aj zmluvné pokuty, ktoré však v (zabezpečovanej) zmluve o poskytnutí revolvingového úveru nie sú dojednané. Právnym základom záveru okresného súdu je teda tvrdenie, že veriteľ prostredníctvom takto nastavenej dohody o zrážkach zo mzdy môže obísť normy spotrebiteľského práva (odvolateľ totiž nenamietal ani východisko súdu prvej inštancie v podobe konštatovania spotrebiteľského charakteru dotknutého záväzkového vzťahu) a reálne (nie len vo všeobecnej/hypotetickej rovine) tak vymôcť prostriedky v rozsahu prekračujúcom (minimálne v podobe zmluvnej pokuty, premlčaných nárokov) sumu, ktorú by spotrebiteľ bol povinný zaplatiť pri uplatnení nároku veriteľom na všeobecnom súde (a tam vykonanom prieskume).

14.S týmto záverom/dôvodom okresného súdu - odvolateľom nespochybnenom - o neplatnosti dotknutého zmluvného dojednanía sa krajský súd stotožnil a uvedené samo osebe (viď bod 12 tohto odôvodnenia) nevyhnutne vedie k procesnému neúspechu žalovaného v odvolacom konaní. Z hľadiska procesnej ekonomie je totiž bezpredmetné/nadbytočné venovať sa opodstatnenosti ďalších samostatných dôvodov zamietnutia žaloby.

15.Nakoľko odvolacie dôvody žalobcu neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), krajský súd pristúpil k potvrdeniu rozsudku.

16.Obdobne vecne správnym je i závislý výrok o trovách prvoinštančného konania. Okresný súd relevantnej procesnej norme zodpovedajúco aplikoval zásadu úspechu sporových strán v konaní.

17.Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania (o nároku na ich náhradu) nachádza svoj právny základ v ustanovení § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP. Žalobca bola v odvolacom konaní plne úspešný, preto mu vznikol voči protistrane - žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho

konania v celom rozsahu. O konečnej/konkrétnej výške týchto trov (po posúdení uplatnených trov v zmysle hľadísk uvedených v § 251 CSP) rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

18. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.